

ชื่อเรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์
โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัย อุดม กัสมัง

ปริญญา ค.ศ. (การบริหารจัดการการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.ศิริ ถีอาสนา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผศ.ดร.ลดาวัลย์ วัฒนบุตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ 2) พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ 3) ศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระยะที่ 2 พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ระยะที่ 3 ศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 23 คน 2) ครู 132 คน และ 3) นักเรียน 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2) แบบสอบถาม 3) แบบสัมภาษณ์ 4) แบบสังเกต ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์เนื้อหา รายงานข้อค้นพบ การตีความหมาย และการวิเคราะห์วิจารณ์

ผลการวิจัย พบว่า

การวางแผน (Planning) ดำเนินการโดย 1) ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การสนทนากลุ่ม และ 3) การศึกษาเชิงสำรวจ

การปฏิบัติการ (Action) ดำเนินการโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ และนำไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 โครงการ ประกอบด้วย 1) โครงการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน 2) โครงการนิเทศภายใน

3) โครงการประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน 4) โครงการศึกษาดูงาน และ 5) โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

การสังเกต (Observation) ดำเนินการโดยประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวบ่งชี้พบว่า บรรลุเป้าหมายจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ร้อยละของครูที่มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของครูที่ได้รับการนิเทศภายใน ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร้อยละของครูที่เข้าประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละของนักเรียน ที่มีทักษะในการหลีกเลี่ยงป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละของครูที่ไปศึกษาดูงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ในการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และการนำไปใช้ประโยชน์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้การยืนยัน ยอมรับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ที่นำไปใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในครั้งนี้

TITLE : Development on Student Care and Assistance System of
Kalasinpittayasan School by Using Participatory Action Research

AUTHOR : Udom Katsamung DEGREE : Ed. D. (Educational Management)

ADVISORS : Assoc. Prof. Dr. Siri Thee-asana Chairman

Asst. Prof. Dr. Ladawan Wattanaboot Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2014

ABSTRACT

The objectives of this research aimed to: 1) investigate the current situations, problems and needs of the development on student care and assistance system of Kalasinpittayasan School, 2) develop the student care and assistance system by using participatory action research, and 3) study the results of the development on student care and assistance system. The research was conducted in 4 steps: plan, action, observe, and reflect. The research was divided into 3 phases. The first phase was to survey the current situations, problems and needs of the development on student care and assistance system. The second phase was to develop the system and the third phase was to study the results of system development.

The subjects used in the research consisted of 1) 23 key informants, 2) 132 teachers and 3) 354 students. The instruments used in the first phase consisted of a focus group discussion, a record form, questionnaire and observation. Quantitative data was analyzed by using descriptive statistics, percentage, mean and standard deviation. Qualitative data were content analyzed, report findings, interpretation review and criticize.

The results of the research were as follows:

Planning was conducted by study 1) the principles, concepts and theories related to student care and assistance system, 2) focus group discussion, and 3) a survey research.

Action was conducted by the workshops, analyzed standards and indicators for manipulated the developing plan of student care and assistance system which was consisted of 5 projects .Those projects were 1) making a mentor teacher handbook project, internal supervision project, meeting on mentor teacher handbook project, visiting activities project, and drug free and vice control school project. Observation was conducted by evaluating the performance of indicators. The results revealed that there were 4 indicators to be achieved. The results revealed that there were 4 indicators to be achieved. The first indicator was the percentage of teachers who had mentor teacher handbooks, the second one was the percentage of teachers who obtained the internal supervision, the third one was the percentage of teachers who attended the using of mentor teacher handbooks and the fifth one was the percentage of students who avoided, protected danger and behaved undesirable characteristics. However, the fourth indicator could not be reached to the target: the percentage of teachers who participated in visiting activities project on the student care and assistance system.

The reflection of the key informants group, teachers and students opinion revealed that the school should be taken to develop the student care and assistance system continually. At the seminar based on experts (Connoisseurship) in order to check for accuracy, feasibility, appropriateness and utilization, the experts confirmed that the student care and assistance system of Kalasinpittayasan can be used to help in the development of the students.